

OBRтни VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRти IN ZAŠČITO OBRтNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE

»OBRтNI VESTNIK«, SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO OBRтNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE, IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTEV. DIN 2.— // ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10. IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DOPISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISI SE NE VRAČAJO. //

»OBRтNI VESTNIK« PRINAŠA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRтNIH ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER NAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRтNIŠKEGA SVETA. // UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠTEV. 4 // PONATISI DOVOLJENI Z NAVEDBO VIRA. // TELEFON 35-23 //

XXI. LETNIK.

V LJUBLJANI, 15. SEPTEMBRA 1938.

ŠTEV. 18.

Novi minister za trgovino in industrijo
g. ing. Nikola Kabalin

Kaj smo dolžni obrтniku

Najmanjše društvo tvori družina, a največje država. Veliko društvo obsega tudi družina obrтnikov, ki jih je preko 200.000, z družinskimi člani pa preko enega milijona.

Dvesto tisoč obrтnikov je 200.000 državnih in samoupravnih obdavčencev, poživiteljev družbe, racionalnih gospodarstvenikov, pobornikov miru, reda in dela, ter istočasno tudi 200 tisoč borcev za pravice malih ljudi, ne da bi se okoriščali od pridobitev močnejših. Rokodelski stan ni uničila tehnika niti kapital, kakor tudi ne zla in nevarna gospodarska politika preteklosti. Ker se torej obrтniki niso industrializirali, se ne bodo tudi proletarizirali.

Obrтniki bodo vedno vztrajali pri svoji samostojnosti. Obrтniki so poklicani, da vzdržujejo srednji stan, ki je današnji družbi najbolj potreben, ker vzdržuje neobhodno potrebno harmonijo med delom in kapitalom.

Glede na gospodarsko, socialno in kulturno važnost obrтništva, današnja družba ne nudi zadostne pozornosti in možnosti razvoja obrтniškemu stanu. Skupna gospodarska bodočnost družbe ni odvisna samo od varčevanja, temveč tudi od pametne potrošnje. Najvažnejše je, da naš denar ostane med nami in ne, da s svojim denarjem dvigamo blagostanje tujih industrijskih družb. Nikdo se ne sme pustiti zaslepiti s sodobno reklamo in ovojem, temveč mora pregledati blago in njegovo poreklo. Tujemu tovarniško izdelanemu blagu se lahko samo čudimo, toda kupovati moramo samo domače obrтniške proizvode! Obrтniki so dolžni kupovati samo pri svojih tovariših obrтnikih. Zato pa: Kupujmo domače rokodelsko blago! Samo na ta način bomo izpolnili svoje dolžnosti do sebe in svojih najbližjih. »O. V.«

Kako naj se prosimo zamudnike za plačilo naročnine, da bi jih naša prošnja toliko ganila, da bi se odločili enkrat v tem letu in poslali zaostalo naročnino? Vsi ki se jih ta naš poziv tiče, naj položijo roko na srce in naj priznajo: ali je res tako težavno za svoj strokovni list brez opominjevanja, iz lastne volje plačati znesek 40 dinarjev? Saj vam »Obrтni vestnik« nudi: tekoče informacije o vseh uradnih odredbah, trgovska in tržišna poročila, brezplačna pojasnila, praktična navodila za delavnico in dom, napredek v obrти, najnovejše dnevne gospodarske dogodke, najcenejše in najugodnejše nakupne naslove, brezplačno nezgodno zavarovanje za 5000 dinarjev itd. »Obrтni vestnik« se bori za Vaše pravice! Ne odlašajte torej s plačilom naročnine! Kdor ne prejema slučajno redno lista ali pa na nepačen naslov, naj nam to blagovoli sporočiti z dopisnico. Javite nam nove naslove, da pošljemo naš list na ogled!

Seja obrтnega odseka in zavoda za pospeševanje obrти zbornice za TOI v Ljubljani

V sredo, 7. t. m. dopoldne se je vršila pod predsedstvom g. Ogrina seja obrтnega odseka naše zbornice. Ta seja je nudila g. predsedniku ponovno priliko, da je napadel posamezne člane odseka. Predno se pa dotaknemo te zadeve je naša dolžnost, da poročamo o poteku sejne razprave. Na dnevnem redu so bila naznanila predsedstva, predlogi odseka za proračun 1939, poslovno poročilo tajništva, obrтно pravne zadeve, predlogi odsekovih članov i. sl.

Ze takoj v pričetku svojega poročila je predsednik naletel na kritiko večine zborničnega sveta radi svojega samovoljnega postopanja v zadevi delegiranja zastopnikov na krajevnih občnih zborih. Nato je v svojem poročilu tajnik g. dr. Pretnar navedel, da ima mariborska občina v lastni režiji, pekovsko, mesarsko, mizarsko in prevozniško obrт, v zadnjem času pa je kljub protestu ljubljanske zbornice kr. banska uprava dovolila tudi avtomehanično obrт. Tako ne sme dalje! Poleg kaznilnice, je torej sedaj mestna občina ona ustanova, ki največ škoduje rokodelski delavnosti. Vprašujemo se le, kako so mogli iti taki sklepi neopazno preko občinskega sveta, v katerem je tudi nekaj zastopnikov mariborskih obrтnikov, katerih dolžnost bi bila, da se zavzamejo za interese svojih tovarišev. Oba zbornična svetnika za mariborsko okrožje, g. Sojč in g. Bureš sta opozarjala na težko stanje mariborskega obrтništva, kjer baš javne ustanove najbolj širijo šušmarstvo. Iz poročila g. Koširja vidimo, da tudi v Celju ni nič boljše.

Nadalje je sklenjeno, da se izvede uradna revizija poslovanja čevlarskega združenja v Vel. Laščah.

Zbornica bo vsa združenja pozvala, da predložijo zbornici svoja pravila. Glede šolskih odborov se je sklenilo naprositi bansko upravo, da napravi red. G. Ogrin je poročal, da je bilo za učitelje na obrтnih nadaljevalnih šolah sprejetih 27 mojstrov. Ob tej priliki sta zbornična svetnika g. Hohnjec in g. Rebek opozorila na slučaje v Radečah odnosno v Kočevju, kjer so nameščeni strokovni učitelji, ki so usposobljeni za višjo kvalifikacijo. G. Šimenc je predlagal naj se uvede pravilnik šolskih odborov za obrтно-nadaljevalne šole.

G. Ogrin je poročal glede proračuna, pridržujoč si zahtevo, da naj ostane isti kot lani. G. Rebek se oglasi k temu z zahtevo, naj se glasom prejšnjih sklepov končno izvede avtonomija obrтnega odseka, nakar se sklene, da se s sodelovanjem zborničnega urada izdela do 1. novembra osnutek, ki bo odgovarjal tudi pravno naši zahtevi in katerega se bo lahko predložilo plenarni seji.

Predsednik je nato dal ločen predlog, da se pripusti k mojstrskemu izpitu kandidata, ki zato ni imel potrebne kvalifikacije. Kot bomo videli iz posebnega poročila na drugem mestu, je šel g. predsednik preko treznih predlogov naših svetnikov ter z prikritim glasovanjem izsilil priznanje. Natančneje o tem kasneje.

Seja zavoda za pospeševanje obrти

Popoldne 7. t. m. je bila seja Uprave zavoda P. O. z naslednjim dnevnim redom: Naznanila predsednika, poslovno poročilo tajništva, obračun mednarodne obrтne razstave v Berlinu in dosedanjih dohodkov in izdatkov Z. P. O., obrтна

razstava v Beogradu, prošnje za podporo, delovanje poslovalnic Z. P. O. v Mariboru, Celju in Novem mestu, program dela v bližnji bodočnosti. Važnejše tekoče zadeve so se obravnavale predvsem glede sodelovanja na razstavi v Beogradu, glede česar je menil g. predsednik, da zbornica nima niti interesa niti sredstev, da bi to akcijo podprla. Kljub poudarjanju, da je naš obrтnik zainteresiran za balkanska tržišča za vse naše izdelke, ki jih povečini v južnih delih naše države pogrešajo in da moramo prehiteti ev. eksploatacijo Češke, Madžarske in Nemčije, ki imajo za dovoz ceneno vodno pot po Donavi, predsednik odseka ni dovolil o tem sploh kake debate. Nato je na prav nedostojen način napadel g.

Pritožba zborničnega svetnika g. Rebeka proti razpravam obrт. odseka in postopanju g. Ogrina

V obrambo avtonomije obrтnega odseka in da čuva ugled te institucije je vložil na zbornico g. Rebek nastopno pritožbo, ki drastično ilustrira postopanje predsednika obrтnega odseka.

Povodom zadnje seje obrтnega odseka, ki se je vršila v sredo 7. t. m. je g. podpredsednik Ogrin v svojstvu predsednika odseka ponovno s svojim postopanjem in nepremišljenimi izrazi izzval neljube incidente, ki jih vsakdo, komur je do resnega in stvarnega dela v odseku mora z vso odločnostjo zavračati.

1. Tako je g. Ogrin s ponovno izjavo, dasi je bil opozorjen, da so slični izrazi netaktni dostojanstva položaja, ki ga zavzema, žalil izvestitelja g. Zadravca, ki je ugleden obrтnik z izrazom, da je »baraba«. Ker prizadeti ni bil navzoč, sem sicer protestiral proti tej podli žaljivki, vendar g. predsednik ni čutil potrebe, da bi se opravičil.

2. Pri obravnavi obrтно-pravnih zadev se je glasovalo o upravičenosti pripustitve k mojstrskemu izpitu tiskarskega faktorja g. Košoroga iz Kranja, ki se je učil tiskarstva v Salezijanskem zavodu, je bilo 7 glasov za podelitev, 7 je glasovalo proti in 2 sta se vzdržala. Kljub temu je g. Ogrin izjavil, da je večina za pripustitev k izpitu. Ker je to kruto kršenje avtonomije odseka in nasilje nad pravico, so oni, ki so glasovali proti, izročili od njih podpisano izjavo g. Ogrinu. Le-ta je to pismeno izjavo vprično njih zmečkal in jo vrgel pod mizo. Protestiram v svojem in v imenu prizadetih proti takemu postopanju g. predsednika in zahtevam, da se pouči g. Ogrina, da mora upoštevati pravilnost glasovanja.

3. Povodom razprave o Berlinski razstavi je g. Ogrin podal netočno in zavito poročilo, v katerem žali g. referenta in mene, z raznimi podtikanjmi in v katerem predlaga nekaj popravkov, ki naj bi se poslal organizaciji v Berlin radi mojega poročila v razstavnem katalogu. Zahteval sem, da naj se gospode člane upozna s tem člankom, predno podado svoje mnenje in glas, ker le tako bi objektivno lahko presojali dejanski položaj, vendar je prešel g. Ogrin kar preko tega k glasovanju. Tudi ob tej priliki je g. Ogrin ugotovil, da je večina za njegov predlog. Res pa je, da je bila velika večina proti in je vsak sklep neupravičen.

4. Ob tej priliki konstatiram še nastopno: Širša uprava zavoda P. O., ki je edino upravičena sklepati o denarnih

Rebeka, ki je kot predsednik Zveze v uradnem katalogu, na poziv prirediteljnega odseka berlinske razstave objavil daljšo razpravo o gibanju obrтnosti v Jugoslaviji. Preko takih žalitev moramo iti brez komentarja, kajti najbolj nesimpatična zadeva je, dokazovati svojemu bližnjemu svojstva, ki bi jih ne prištevali pametnemu in dostojnemu človeku.

Vse dosedanje seje odseka so samo niz prekanj in tiranij s strani predsednika, ki je prevzel to mesto očitveno ne da bi se čutil dovolj sposobnega niti odgovornega za svoja dejanja. Obrтništvo pričakuje od svoje ustanove treznega in uspešnega dela, resnici na ljubo pa moramo povedati, da nobena dosedanja debata v obrтnem odseku ni prinesla pozitivnih uspehov in sklepov za obrтно-politično gospodarstvo. Potrebno je zato, da delo obrтnega odseka postavimo pred širši forum, da bo znalo obrтništvo ceniti napore večine, ki hoče doseči pozitivne uspehe za čim širši krog našega stanu.

transakcijah ni niti razpravljala, niti odobrila izdatkov, ki jih je g. Ogrin izvršil na račun Zavoda. Tako se je naročil proti sklepu ožjega odbora »Slovenski steber«, ki na razstavi v Berlinu ni imel nobenega vidnejšega izraza in so ga Nemci zakrili z zavoso, dasi se bo za ta steber izdalo preko 25.000 din brez upoštevanja stroškov za izdelavo načrta, za kar je bil honoriran sin g. Ogrina z din 9000.

Podpisani sem ugovarjal tudi, da se je na razstavo v Berlin poslalo kar dva arhitekta, med tem ko so se Zagrebčani in Beograjčani zadovoljili z enim samim. Tudi tu bi se dalo prištediti 8500 din, kar se vse ni upoštevalo.

Končno ugotavljam tudi, da g. predsednik Ogrin ne vidi za primerno, da bi se našemu obrтništvu omogočila udeležba na I. vsedravnih obrтni razstavi v Beogradu, kjer bi baš naši ljudje našli uspešen prodajni trg. Povdarjam, da je med obrтništvom izredno mnogo zanimanja in dobre volje za udeležbo in želi se le, da bi naša Zbornica omogočila skupen razstaven prostor za našega obrтnika, h katerim stroškom bi poleg prevoznih še vsak posameznik rad prispeval. Želeti bi bilo edino še, da bi Zbornica imela na razstavišču enega ali dva komercialno izvežbana in objektivna nameščena za informacijsko službo in nadzor. Z izgovorom, da ni denarnih sredstev je g. Ogrin odklonil ta predlog, za katerega je bila večina odseka in za katerega bi se pri malo dobri volji dobilo potrebne prispevke gotovo tudi v banovini in ministrstvu. Žal mi je, da se je za razstavo v Berlinu toliko po nepotrebnem trošilo in za kar delam odgovornega g. Ogrina. Od Berlina slovensko obrтništvo nima nobene materialne koristi, ima le moralno zadoščenje, da je na dostojni višini reprezentiralo svojo državo in svojo strokovno dovršenost.

Ker sem prepričan, da se preds. zbornice z načinom postopanja g. predsednika Ogrina ne more strinjati, prosim, da ukrene vse potrebno, da se končno prenehajo žaljivke in napadi v odseku ter, da se uvede parlamentarno postopanje v razpravah in da se prepreči nepotrebno trošenje zavodove imovine, prizadete pa pokliče na odgovornost.

OBRтNIKI! Ali ste se že odločili za sodelovanje na beograjski obrтni razstavi?

Stopimo iz rezerve!

Delo v obrtnem odseku zbornice za trgovino, obrt in industrijo

Ko se je preteklo leto pričelo na zahtevo politične stranke JRZ ustanovljati nekake obrtniške fantovske odseke, so ti pričeli kot svoje glasilo izdajati listič »Slovenski obrtnik«. Imajo tudi svojo zvezo vseh zvez, kateri načeljuje mož v najboljših letih. On sam je tudi obrtnik, vendar žal, ne ve kaj dandanes tišči obrtnika. On namreč po svoje tolmači razne obrtniške zadeve; najljubši mu je § 25. 4 OZ., ki se tiče spregleda dokazilnih spričeval za pripustitev k mojstrskim izpitom. To kaže, da ne pozna obrtniških zahtev in bojev, za katere stoje organizacije v odločni borbi. To pa tudi ni čudno, kajti gospodje obrtniki okoli novo osnovane zveze so med obrtništvom neznani. Njen predsednik pravi, da naj damo vsakomur možnost izvrševanja one obrti, za katero se čuti zmožnega, brez dovoljenja in izpita.

Ce bomo obrtniki imeli takega voditelja, ki nam bo uvajal take **amerikanske sisteme**, bomo kmalu brez pomena in brez vsakih pravic.

Zato je skrajni čas, da **stopimo iz rezerve!**

Ko je pričelo izhajati njihovo politično glasilo, smo v njem čitali, da se nam obeta nov mesija. Po tem kar smo doslej po njihovi zasluzi prejeli, opažamo, da je ostalo vse pri starem ter celo ono, kar je Zveza obrtnih društev zavojevala in si je minister kot naš predlog osvojil, t. j. predvsem zakon o pobijanju šušmarstva itd., niso mogli realizirati. Če imajo naši vodilni možje gori navedene nazore o obrtniških pravicah, tedaj je umevno, da obrtniki izgubljajo postojanko za postojanko in da vse naše zahteve počivajo, šušmarstvo se pa vedno bolj širi.

Omenjeni listič je nadalje že večkrat neženirano napadel naše glasilo, kakor tudi naše člane. Konzorcij »Obrtnega vestnika« se je o tem svoječasnno posvetoval ter sklenil, da ne bo odgovarjal na take napade, kajti vsebina lista naj bo posvečena delu za obrambo in strokovni podvig obrtništvu, česar smo se tudi držali. Pričakovali smo lojalnosti tudi od nasprotne strani, pa smo zaman kaj takega pričakovali. Zato sem primoran odreči se taki disciplini in pojasniti v kratkih obrisih delo teh gospodov, čigar edina resna naloga je kot pravijo našo obrtno Zvezo (ali po njihovem Rebekovto organizacijo) zrušiti. Da se jim to ne bo nikdar posrečilo je jasna stvar, kajti oni ne ustvarjajo ničesar novega, temveč samo posnemajo naše delo po papagajsko, prirejajo tabore in kongrese kot so se naučili pri nas, pa jim ne gre tako gladko od rok. Stebri njihovega laži-pokreta pa so ljudje, ki so nekoč z isto hinavščino rovarili po drugih organizacijah.

Zato bomo odslej priobčevali vse ono, kar uganjajo v našo skupno obrtniško škodo. Zaenkrat naj navedemo samo nekaj konkretnih slučajev.

Na eni zadnjih odsekovih sej se je razpravljalo o priznanju učne in pomočniške dobe in pripustitve k mojstrskemu izpitu kandidata, ki se je učil nekaj časa tiskarske stroke v salezijanskem zavodu in potem nekaj časa v enakem zavodu v Italiji. To po zakonu ni dopustno. Zastopstvo Zveze je na seji, na podlagi zahtevke združenja in zakonitih dokazil pokazalo, da bi bilo protipostavno sprejeti tak predlog. Predsednik se ni zmenil sploh za naše utemeljenje, temveč ga je dal kratkoma na glasovanje. Zahtevali smo pomensko glasovanje, pa se je predsednik ustrašil ter izjavil, da bo to on odločeval ter je kar po svoje potvoril rezultat 8 proti 5 glasov. Za predlog so glasovali: gg. Hohnjec, Šimenc, Kavka, Belcijan, Čufar, Čamerik in Arh. Proti so pa glasovali gg. Košir, Klobučar, Ambrožič, Rebek, Bureš, Urbas in Igljič. Glasovanja so se vzdržali gg. Vrbnik, Sojč in Midorfer. Mi smo hoteli oporekati, pa nam je ukazal molčati. Ko smo mu dali pismeno izjavo, je g. predsednik list zmečkal ter vrgel pod mizo, tudi ni dovolil, da pride naša pismena izjava v zapisnik.

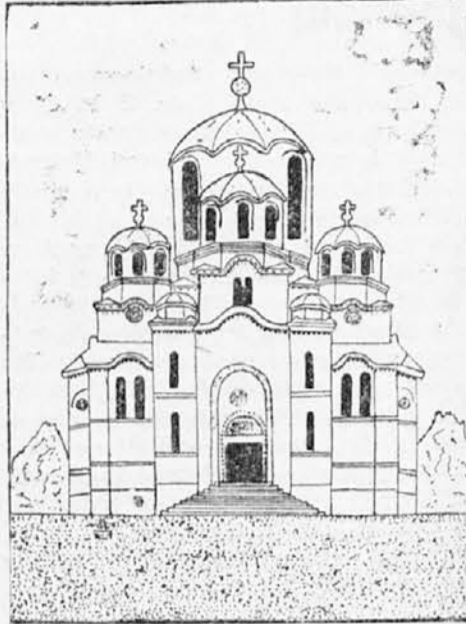
Menim, da tako postopanje ni primerno za predsednika take ugledne institucije. Da ne bo dvoma o tem, pro-

**Čitajte in širite
OBRTNI VESTNIK!**

sim vse, ki ne verjamejo o tem, da se sami prepričajo iz zapisnika, odnosno naše pritožbe na zbornico.

Zopet slučaj: ko je zahteval zb. svetnik g. Zadravec zadoščenje za žalitev v svoji odsotnosti, mu je predsednik odgovoril, da ne more nič zato, če verjame takim barabam. Mi smo proti takemu govorjenju protestirali, toda zaman.

Obrtniki! Zveza obrtnih društev Vas vabi na Oplenac k poklonitvi in k posetu I. drž. obrtne razstave v Beograd

Zveza obrtnih društev priredi v dneih 15. do 17. oktobra izlet na Oplenac, da se pokloni spomenu Viteškega kralja Mučenika. Udeleženci si bodo ogledali tudi I. državno obrtno razstavo, modno revijo, znamenitosti mesta, muzeje itd.

Razstave in sejmi — šola za obrtnika

Pred par tedni je bila zaključena velika mednarodna obrtna razstava v Berlinu, na kateri so imeli svoj delež tudi naši obrtniki. Dan za dnem se sedaj odpirajo vrata raznim razstavam in sejmom in kar je najbolj hvalevredno, obrtnik je vselej častno soudeležen. Da, današnji obrtnik je spoznal veliko vrednost sejmov in zato se prirejajo popolnoma samostojne obrtniške razstave in sejmi, na katerih se prikaže obrtniška delavnost v pravi luči in ne samo kot vzporedna panoga našega narodnega gospodarstva.

Jugoslovenska obrt je bila vedno na visoki stopnji. Toda kdo je poznal njeno ustvarjanje? Prav majhno število; na vsak način premalo, da bi se lahko pričela graditi zdrava kupčija in na tej zdravi kupčiji tudi zdravo obrtniško gospodarstvo. Obrtnik današnje dobe je spoznal, da mora biti mojster svoje stroke, pa tudi trgovec, ki mora skrbeti za vnovčenje svojih izdelkov. Takoj spoznamo razliko med današnjim naprednim in konservativnim obrtnikom. Prvi je povsod na mestu, na razstavah, v organizaciji, drugi pa se za ničesar ne zanima, češ saj meni ni potrebna propaganda; toda prvi izdeluje vedno nove stvari, medtem ko preostane drugemu samo popravljanje, lotanje, limanje itd. Zato se naše zbornice in organizacije kakor tudi posamezni obrtniki prizadevajo, da uspevajo na domačih in inozemskih sejmih ter razstavah. Pred nami je sezona raznih domačih in inozemskih razstav.

V začetku oktobra bo za vse jugoslovensko obrtništvu velik dogodek: v Beogradu bo skupna manifestacija naše jugoslovenske rokodelske delavnosti, kar bo pritegnilo pozornost tudi zunanjega sveta; zato je naša udeležba moralna dolžnost.

Na razstavah, posebno na inozemskih razstavah, pa se obrtnik tudi sam uči in spozna novosti iz svoje stroke. Zato naj bi sleherni naprednejši obrtnik imel v svojem vsakoletnem gospo-

Ne pozabite na poravnavo naročnine!

Sličnih primerov bi še lahko navedel mnogo. Tokrat bom opustil, vendar pa bom v bodoče v našem listu objavil vse slične prestopke našega zborničnega vodstva, da bodo obrtniki vedeli, kako se odloča o naši usodi. Če še tako zapupamo v svojo zbornico, ne bomo dosegli nikakih uspehov, ako se bo tako nerazumno in enostransko postopalo.

Toliko zaenkrat. Če bi se hotelo naše trditve ovreči, izjavljam, da pripravljam še druge konkretne slučaje.

Obrtniki! Naša odločna zahteva mora biti, da naše težnje zastopajo nepriestranski, dosledni in značajni ljudje! —ič.

Vodstvo izleta se je postavilo na stališče, da mora vsaka naša organizacija poslati vsaj 5 članov k tej poklonitvi, saj je to romanje prav danes, ko se okoli nas odigravajo nesluteni dogodki, v moralnem pogledu velike važnosti. Obrtniki, pohitimo na Oplenac, da si nabere dovolj moralne odpornosti; ob viru naše nacionalne zavesti bomo manifestirali za zvestobo obrtniškega stanu do naše junaške dinastije.

Tisti, ki se zanimajo za poklonitveno potovanje dobe pri krajevnih združenjih in društvi potrebne informacije, kakor tudi potovalne prospekte in prijavnice; lahko pa se prijavi tudi direktno pri Zvezi v Ljubljani (Sv. Petra c. 4) z dopisnico. Opozarjamo nadalje vse zainteresirane, da objavljamo vse tekoče podrobnosti potovanja v dnevniku »Jutro«.

Kdor se prijavi, mora odposlati Zvezi takoj tudi odgovarjajoči znesek (270 din za II. razr., 198 din za III. razr.) za polne stroške z vlakom in avtobusom do Oplenca. Vse ostalo prepuščamo individualni odločitvi, kar pa je itak razvidno iz prijavnice.

Pohitite s prijavi, kajti termin se po 18. t. m. ne bo več podaljšal. Obrtniki, oktobra vsi na Oplenac!

darskem proračunu tudi vsaj enkratno potovanje na kako pomembnejšo razstavo ali sejem. Tu ima obrtnik uspeh i kot razstavljalec, kakor tudi kot kupec.

Obrtniki torej ne smemo zgrešiti nobene prilike za udeležbo na sejmih in razstavah. Posebno važna za nas bo beograjska rokodelska razstava, ker bo združila ves balkanski trg, in bo torej naš obrtnik svoje izdelke lahko plasiral na doslej še neznanih južnih balkanskih tržiščih.

ŠPEDIICIJA TURK Ljubljana

prevzema:
OCARINJENJE
vseh uvoznih in izvoznih pošiljk in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. — Telefon inter. 24-59 — Vilharjeva c. 33 (nasproti nove carinarnice)

PREVAZANJE
vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi kot tudi s tremi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti. — Telefon interurban št. 21-57 — Masarykova c. 9 (nasproti tovarnega kolodvora)

Dopisujte v

»OBRTNI VESTNIK«!

Izredni občni zbor kovinarjev in kolarjev v Ptujju

Po dolgem in nepotrebnem oklevanju je Združenje kovinarjev in kolarjev v Ptujju zopet prešlo k rednemu poslovanju. Na zadnjem občnem zboru izvoljena uprava je dne 21. julija 1938 od komisarja g. Rozmana prevzela inventar in posle ter sklicala današnji občni zbor, da se razčistijo nekatera še viseča vprašanja, potrebna za nemoteno in redno poslovanje.

Združenje vodi g. Brekovič, kleparski mojster v Ptujju. Istemu opravlja tajniške posle mehanik g. Ilec.

Na izrednem občnem zboru se je zbralo okrog 30 članov ter se je iz tega razloga pričel zbor šele ob 10. uri.

K zapisniku zadnjega občnega zbora so se predlagale nekatere nebitvene spremembe, ki jih je zakrivil bivši komisarijat.

Po prečitaniu predajnega zapisnika med komisarjem in upravo, ki so ga navzoči vzeli na znanje in ki vsebuje imenoma navedeno združeno premoženje, se je sklenilo, da se odproda varilni aparat in stari pisalni stroj in da se iz izkupička nabavi nov pisalni stroj, ki je tajništvu potreben. Kritizira se, da je pod prejšnjimi upravami izginilo več delov imenovanega aparata in sklenilo poizvedeti, kje se manjkajoči deli nahajajo odnosno poklicati tozadevno prejšnje režime združenja na odgovornost.

Provizorni obračun tekočih dohodkov in stroškov odnosno stanje blagajne za čas od 21. VII. do 25. VIII. 1938 se odobri.

Proračun v iznosu din 3.750.— in istotoliko stroškov se za ostanek tekočega leta odobri. Dosedanja članarina per din 10.— ostane. V tem poglavju se je tudi sklenilo, da se briše neizterljiv dolg g. Šejhenbauera in uniči tozadevna menica.

Več govornikov kritizira višino honorarja po din 3.000.—, ki ga je Zbornica iz sredstev Združenja dovolila vodstvu komisarijata.

Začasno se odobrijo tudi člani pomočniških izpitnih komisij za vse panoge, ki so v Združenju inkorporirane. Tozadevne volitve se bodo vršile na prihodnjem občnem zboru.

V točki »slučajnosti« se je oglasilo več članov Združenja s pritožbami proti šušmarstvu in z zahtevo, da se končno vendar enkrat zavzame Zbornica za zakon o pobijanju šušmarstva. Pikre besede so tozadevno padale na odgovorne činitelje. Slične pritožbe so navajali tudi nekateri v zadevi zavlačevanja uvedbe starostnega zavarovanja obrtništvu. Vsa ta znamenja, poleg splošnega nervoznega razpoloženja potrjujejo samo dejstvo, da še večina obrtništvu vedno ne razlikuje pravic in delovni obseg Zbornice od dolžnosti drugih zakonodajnih teles, ki so edine krive na žalostnem stanju legitimnega obrtništvu in njegovi brezplodni borbi proti šušmarstvu. J. Z.

Več vztrajnosti je treba

Danes je veliko obrtnikov mnenja, da je najbolje, če čakajo na boljše čase. Ti pravijo, da sedaj prav nič ne pomaga, če se še tako ženejo za svoje podjetje. Njih geslo je: »Počakajmo in potrpiamo!« Pasivnost je konkurz. Ta pa ni samo njim v škodo, temveč tudi drugim. Pomislite, kaj bi bilo, ko bi rekli vsi gospodarstveniki: »Čakajmo, da vidimo, kaj bo?« Kakšen kaos bi nastal! Dan za dnem bi bilo slabše. Sedanje poslovno življenje je tako komplicirano, prepreženo in medsebojno povezano, da lahko pasivnost ustavi vse poslovno kolesje.

Prav nasprotno mora iti naša pot. Napeti moramo vse moči, da obdržimo svoj obrat na isti višini, kakor je bil. Vedno moramo razmišljati o ukrepih, ki naj nam pomagajo preko teh težavnih dni.

Res je, kar pravite, da je konzum padel in da torej ne morete dobiti plačujočih odjemalcev in naročnikov. Toda s tem, da se v teh časih pasivno držite, povečujete brezposelnost.

Zato vas bo neumorno iskanje novih poti držalo na površju. Delajte še enkrat toliko kakor prej, zanimajte se za vse, ne poslušajte pesimistov, ukrepajte po svojih možganih in videli boste, da se dajo premagati tudi najtežji časi.

Zapomnite si naslov:

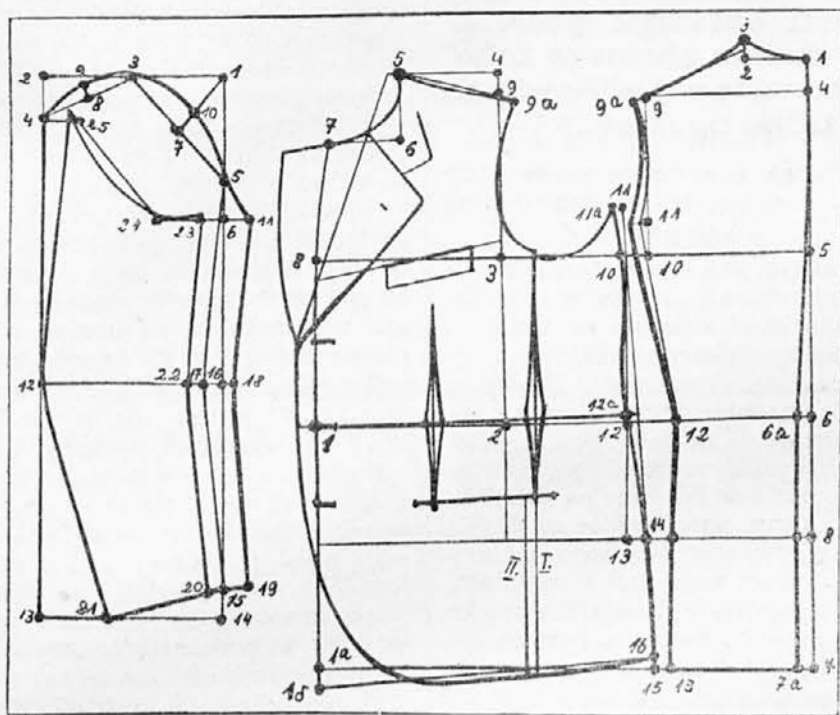
FRIZERSKI SALON

KOSEC

Ljubljana, Miklošičeva cesta 18.

Dne 26. oktobra se vrši pri Upravi policije v Zagrebu licitacija za dobavo bluz, 27. oktobra za dobavo kap in dne 28. oktobra za dobavo pletenic iz srebrne žice in svilene žice; dne 4. novembra za dobavo materiala za popravilo uniform; dne 5. novembra za dobavo paradnih bluz in pletenic in dne 3. decembra za dobavo paradnih bluz.

Za naše krojače

Tehnika, znanje in s tem nove zahteve se izpopolnjujejo. Kar je pred desetimi leti veljalo za moderno, je danes že zastarelo in neprimerno.

Med raznimi rokodelskimi poklici mora biti krojač najbolj pozoren na zahteve svojih naročnikov. Zavedajoč se važnosti informiranja rokodelskih mojstrov o novih sodobnih krojih, prinaša »Zanatlija« najnovejši kroj za moški suknjič, katerega objavljamo s priloženo sliko kroja:

Mera: širina prs 100 cm, širina pasu 90 cm, hrbtina širina 20 cm, dolžina do lakta 53 cm; cela dolžina rokava 82 cm, dolžina do trebuha 45 cm; cela dolžina suknjiča 77 cm.

Hrbet: Začetna črta 1—2—7; 1—2 = eni šestini polovične prsne širine; 2—3 = 2 in pol cm; 1—4 = 1/2 1—2; 1—5 = 1/4 prsne šir. — 1 cm; 1—6 = dolžina trebuha; 1—7 dolžina suknjiča; 6—8 = 1/3 dolžine do trebuha; 6—6a = 2 cm. 7—7a = 2 cm. Pri dobljenih točkah potegnemo vodoravne črte. 4—9 hrbtina širina + 3/4 cm za šiv 9—10 črta, 10—11 = 1—4; 6a—12 = 4—9—5 cm; 7a—13 = 6a—12 + 1 cm. Hrbet naj se riše po sliki. Tenka črta od 9a—11—10 do trebuha pomeni normalno širino hrbta. Debelejša črta pa, razširjena za 1 cm, pomeni moderno izdelan hrbet.

Sprednji del: začetna točka 1 je oddaljena od točke 6 na hrbtu za 65 do 70 cm. 1—2 = 1/4 trebušne šir. + 1 cm. Pri 2 potegnemo črto proti 4—II. 2—4 = trebušna dolžina — 1 cm; 4—5 ena desetina prsne širine + 2 cm; 5—6 ena šestina od polovice prs; 6—7 ena desetina — 1 cm; 3—8 = 1/4 prs — 2 cm. Točke 5—7—8—1 spojimo z odgovarjajočo črto, a od 1—1a v pravem kotu od trebuha navzdol, 1a—1b = 2 cm; 3—10 = eni osmini prsne širine + 2 1/2 cm. Tudi tu potegnemo črto v pravem kotu do točke 13. 13—14 = 2 cm; točke 10 in 14 združimo in podaljšamo do 11 in 15. 15—16 je 1 cm; 16—1b spojimo z linijo 1—12a = 1 cm ter spojimo 12a z 1 in dobimo pravilno trebušno črto. Točke 12a na sprednjem delu in 12 na hrbtu se spojijo pri šivanju. 10—11 = 10—11 na hrbtu + 2 cm. 11—11a = 1 cm; 4—9 je 3 cm; 5—9a je 3—9a na hrbtu — 1 cm. Spodnji žep je 9—10 cm izpod 2 širok 16 cm. Urez je od 3 oddaljen 4 cm in v pravem kotu do žepa. Gornji žep 2 cm iznad 3 in 2 cm izpod 8. Prednji urez od sredine gornjega žepa ravno dol. Pri 1 dodamo 2 cm za prehod. Višina ovratnika je 2 cm, po dobljenih točkah in sliki narišemo prednji del. V pasu se iz izreza izreže po 1 do 1 1/2 cm, če pa se več, tedaj se dobi prevelika širina v kolku, ki se odstrani v podaljškju zadnjega ureza med I. in II.

Rokav: Začetna črta 1—2—14, 1—2 = 1/4 prsne širine — 2 cm; 3 je polovica dolžine 1—2; 4 = polovica 2—3; 1—5 je 1—3; 5—6 je 2—4. Narišemo črte 3—4—5 in vodoravno črto 6—11—24. 7 = polovica 3—5; 8 je polovica 3—4; 8—9 je 2 cm; 7—10 = 1/3 razdalje 7—1; 6—11 = 3 cm ter narišemo krivuljo. Pri 4 odštejemo širino hrbta in do 12 je dolžina do lakta do 13 je cela dolžina rokava; potegnemo vodoravne črte 12—18 in 13—13, 14—15 = 3 1/2 cm, 15 do 21 šir. rokava 16 cm, 16—17 = 2 cm in spojimo točke 5—17—15 kar daje prednjo sredino rokava. 17—18 = 3 cm, 15—19 = 3 cm, 6—23 = 2 cm,

6—24 je polovica 1—6, 4—25 = 3 cm. Po sliki dokončamo rokav. Krojni sistem je tako urejen, da se hrbet in prednji del lahko ločeno krojijo na samem blagu ter odgovarja vsem zahtevam današnje mode.

Kaj je naša dolžnost?

Človeku so dane razne duševne in telesne sile. Te razvijati je naša dolžnost in naš poklic. Pa ni dovolj, da se naše moči razvijajo, moramo jih tudi prav obrniti. Otrok poizkuša svojo jakost s tem, da vse kar ga obdaja lahkomišlno pokončuje in podira, možu pa pristaja, da zida in ustvarja. To ljudje tudi večidel delajo, toda njihovi nagoni in nameni niso vselej pravi: vsak skuša od svojih dejanj le sam plod uživati, vsak dela le za sebe. Vrl človek misli nazadnje na sebe, njegovo dejanje je brez sebičnosti. Za svoj blagor je sicer treba, da skrbi, sebe zanemarjati ne sme; toda da se povzdigne blagostanje onih, v katerih krogu se giblje, to je možu blažja in lepša dolžnost. Kamorkoli nas usoda postavi, delajmo po svojih močeh, naši nagibi naj ne bodo nikdar sebični!

Dalje je treba možu stalnosti v misli in dejanju. Kdor dan na dan načela spreminja kakor kameleon svoje barve, kdor omahuje po raznih potih kakor netopir v znani basni, tega nikdar ne bomo imenovali moža. Zakaj pravi možak se trdno drži svojih misli, ne zapusti jih nikdar, povsod ostane stanovit, samo ne v zmoti. Od njegovih za dobra spoznanjih načel možaka nobena moč več ne odvrne.

Velika čast moža je možka beseda. Na možko besedo lahko bolj trdno zaupaš kakor na prisego koga drugega. Kar ti mož obeta, ti bo gotovo izpolnil, ker ga k temu naganja njegov ponos in njegova vest. Možaku lahko posodiš na besedo, sleparju pa še na pismo ne.

Pravi mož ima v sebi veliko vrednost, ki jo vsak pošten človek spoštuje; to svojo vrednost pa mora tudi sam znati ceniti, v svesti si mora biti svoje veljave. Ponosen sme in mora biti mož, toda prevzetost, pravi ponos tudi ponižnosti ne izključuje, izključuje le zameztavanje samega sebe. Ako se svoje vrednosti ne zavedamo, ako možkega ponosa v sebi ne čutimo, kako nas naj bi drugi cenili in čislali?

Mož se ne sme dati potreti po slehernem zunanjem dogodku, ne sme se uklanjati vsaki slučajnosti. Sreča in nesreča se vedno spreminjata v našem življenju. Tuga in radost sta si sestri, ki druga drugo za seboj vodita. V nesreči moramo biti krepki in stanovitni. Pa tudi v sreči je treba poguma. »Nič ni težjega prenašati, kakor vrste srečnih dni« pravi neki pregovor. Zaključek je torej v tem, da moramo biti vedno na svojem mestu v samozavesti svojega poklica in odgovornosti, ker le to nas bo izkazalo da smo možje dejanja.

ČEVLJARJI! Ali imate že čevljarstvo revijo za jesen 1938?

Zahtevajte povsod OBRTNI VESTNIK!

Iz tujega obrtniškega življenja

Z rasnim pokretom v Italiji iščejo tako kot v Nemčiji gospodarski krogi vir nove zaposlitve za čistokrvni narod, čigar obstoj je po njihovem mišljenju vezan na interese države. Židje jim delajo zato posebno preglavice. Po podatkih znaša zaposlitev Židov v poljedelstvu 327 (0.7%), v industriji 2.695 (5.6%), trgovini 15.006 (31.4%), obrti 731 (1.5%), delavcev je 2.460 (5.1%), poslužništva 814 (1.7%), oborožencev 87 (0.2%), oficirjev 246 (0.5%), uradnikov 11.043 (23.1%), duhovnikov, v umetniških in prostih poklicih 4.724 (9.9%), posestnikov 2.134 (4.5%), v raznih poklicih, dijakov itd. 3.387 (7.1%), raznih 4.171 (8.7%). Skupno torej 47.825 oseb.

V Italiji je 14.653 obrtnikov dekoraterjev in slikarjev. Kožarskih obrtnikov je 91.246 od teh je 82.517 čevljarjev; zlatarjev in juvelirjev je 3.603, urarjev pa 3.976.

Nemškimi obrtnikom je bilo z nedavno naredbo ministra za delo dr. Münza zagotovljeno starostno zavarovanje. Nemški obrtniki so z veliko nestrpnostjo pričakovali starostno zavarovanje. Zato jim je razumljivo ta uredba prinesla novega olajšanja. Ni še znana natančno zakonska uredba novega zavarovanja. Dnevnik poročajo obširno o osnovah zavarovanja, ki ne bo izključevalo osebnega privatnega zavarovanja nekaterih obrtnih skupin. Obrtniki, ki imajo več nego 7200 RM dohodkov bodo zavarovani pri nameščenskem zavarovanju z najvišjo možno rento. Oni, ki imajo izpod te vsote rednih dohodkov na leto, bodo plačevali polovico zavarovalnine, če plačujejo najmanj tolikšno vsoto za življenjsko zavarovanje. Poskrbljeno bo tudi za starejše obrtnike, za katere pa bodo skrbele poklicne organizacije.

Z ozirom na uvedbo obveznega knjigovodstva v Nemčiji, ki je stopilo v veljavo v oktobru 1937, so bili prirejeni tečajji, katere je doslej posetilo 70% vseh obrtnikov. Preostali se bodo morali obvezati, da absolvirajo take tečaje v prihodnjem letu, ko se bodo pričeli splošni obrtniški kalkulacijski tečajji za celokupni rokodelski stan. Po 1. januarju se bo pričelo pregledovanje knjigovodstva; kdor ne bo imel še uvedena, bo občutno kaznovan. Obvezno knjigovodstvo je uvedeno radi pravičnega obdavčenja.

Dokaz, da rokodelstvo ne bo izumrlo, je dejstvo, da je v Nemčiji nastala nova panoga rokodelstva. Število radionarčnikov je v zadnjih petih letih poskočilo na 10 milijonov. To število se bo sedaj, ko bo spravljen v promet nov ljudski aparat, ki bo veljal 35 RM, še bolj zvišalo. Zato je nastalo veliko povpraševanje po radiomehanikih. Država je ustanovila šole za radio-instalaterje in mehanike in jim predpisala izpite.

Važno za vse!

Pri nas je vsako javno delo težko, najbolj pa je težavno in mučno izdajanje strokovnih listov. Tudi »Obrtni vestnik« v tem oziru ni na boljšem, to tem bolj, ker naš strokovni list služi napredku stanu, ki je med vsemi v najtežjem položaju.

Res je v naših vrstah mnogo zavednih obrtnikov, ki pa pojedinačno ne morejo uspeti pri težkem delu za vzdrževanje našega stanovskega tiska. Potrebna je pomoč vseh in vsakogar od nas. List potre-

Državna razredna loterija

Zrebanje I. razreda:

12. oktobra 1938.

Dobitki: 2.000.000.— 1.000.000.—
500.000.— 400.000.—
300.000.— 200.000.—

i. t. d. v skupnem znesku

Din 64 milijonov in 991.000

Cena srečk za vsaki razred:

1/1 Din 200.— 1/2 Din 100.— 1/4 Din 50.—

Takojšnje izplačilo dobitkov in brez odbitka! Znano, solidno, strokovno in diskretno poslovanje!

Glavna kolektura drž. razredne loterije:

A. REIN I DRUG ZAGREB

Ilica 15. — Gajeva 8.

buje ne samo moralne pomoči in priznanja za njegove zasluge, temveč tudi dejanske pomoči, ki jo mora vsak list, ki želi uspevati prejemati v obliki redno plačane naročnine. Na ta način vsak naročnik svoj list najbolj podpre.

Uprava si prizadeva, da pošilja dobro urejen in zanimiv list redno svojim naročnikom, zato naj vsi naročniki, ki so še v zaostanku z naročnino na podlagi opomina, takoj nakažejo naročnino za leto 1938. Naročnina se vedno plačuje vnaprej. »Obrtni vestnik« ne prejema nobene podpore. Vzdržujejo ga samo njegovi naročniki, inserenti in prijatelji. Zato prosimo vse cenjene naročnike, da upoštevajo to našo prošnjo ter po položnicah, ki so jih prejeli z opominom, čimprej pošljejo dolžno naročnino. Prepričani smo, da je v vsakem še toliko žive zavesti in čuta do poklicne dolžnosti, da bo razumel to našo iskreno prošnjo. Kdor ne more plačevati radi težkih gospodarskih razmer, naj nam to sporoči, ker smo pripravljene pomagati. Vse obsojde pa je vredno, da mnogi obrtniki, ki bi svoj list lahko vzdrževali tega ne smatrajo za svojo dolžnost. Mnogi obrtniki pa tudi potem, ko prejemaajo list že vse leto brezplačno, ko jih opominjamo šele list vračajo. Zato naj vsak ki se ne namerava na list naročiti blagovoli list vsaj vrniti, da nam prihrani nepotrebne stroške.

Mi smo že davno napovedali svoj program. Obrtnikom je potreben tednik, da bo lahko stalno zasledoval vse dogodke in o njih informiral obrtnike. To je posebno potrebno radi objave cenikov, ofert, licitacij, sejmov in važnih uradnih odločb, kar bi naše obrtnike še bolj navezalo na strokovno glasilo. Zato moramo tudi sedaj sem pa tja kako številko malo zadržati, da lahko objavimo pravočasno kak važen poziv.

Naročnina Obrtnega vestnika znaša 40 dinarjev letno z zavarovanjem vred. Zavedamo se, da nudimo svojim naročnikom vse kar moremo, na vsak način mnogo več kot pa drugi slični lističi, ki hočejo z nižjo naročnino premotiti naše obrtnike. Naš namen ni z nižjo naročnino nuditi nekaj manjvrednega, temveč ustvariti obrtniku res polnovreden strokovni list, ki mu bo služil v socialno, strokovno in stanovsko zaščito!

MALI OGLASI

Mali oglasi trgovskega značaja se računajo po 50 par beseda. Oglasi socialnega in posredovalnega značaja beseda 25 p. Najmanjši znesek 15 oz. 10 D.

KOMPLETNE SPALNICE IZ OREHOVE KORENINE DIN 6.500.—, šperane, fino pleskane 3.600.—, kuhinjske oprave 1500.—, vse z večletno garancijo nudi Krže Franc, mizarstvo, Vrhnika. Skladišče in ogled pohištva: Ljubljana, Prečna ulica 6.

KROJAČI!

Dober zaslužek in večji promet dosežete le s kolekcijo vzorcev veletrgovine sukna in krojaških potrebščin

FRANJO NOVAK & KO.

LJUBLJANA ŠT. 105

Ogromna izbira. Ugodne cene. Vestna postrežba. ZAHTEVAJTE KOLEKCIJO VZORCEV TAKOJ!

Še nekaj o šušmarstvu

O šušmarstvu nam je vsem dovolj poznano, ker občutimo obrtniki najbolj na lastni koži njene posledice.

Ne samo naši strokovni listi temveč tudi vsa ostala javnost se je pričela zanimati za šušmarstvo in raziskovati njega izvor in posledice.

Danes šušmarijo vsi: oni ki ne morejo ali nočejo plačati obrtnikovo rokodelsko delo. Mi obrtniki pa moramo čakati na milost in nemilost iz višjega mesta; to končno tudi ni čudno kajti ravno oni, ki bi morali uvideti naše zahteve, štiti in sami podpirajo ustanove, ki šušmarijo v škodo obrtnikovega rokodelstva.

Poseben problem zase je šušmarstvo državnih ustanov; sem spada mariborska kaznilnica. O tem smo v zadnji številki mariborske »Edinosti« čitali to-le:

KAZNILNICE, OBRTNIKI IN URADNIKI

»Še ni dolgo tega, kar je »Edinost« pisala o obrtnikih in kaznilnicah, ki delajo obrtnikom silno konkurenco, češ da se s tem podpirajo kaznjenci in naj se jim prepove izvrševanje raznih obrtniških del. Na vsakem obrtniškem zborovanju se sliši ta zahteva, ob vsaki priliki se naglašajo, naj kaznilnice prenehajo z delom. Obrtniki pa ne pomislijo, da ne bodo čisto nič na boljšem, če prenehajo kaznilnice z obratovanjem. Zakaj? Kje tiči vzrok? Danes uradnik životari in išče, kje bo dobil ceneje svojo potreščino. Kako more uradnik družinski oče, recimo s tremi ali štirimi otroci, plačati krojaču za napravo ene obleke 200—300 din? Ako bi hotel živeti stanu primerno, bi moral imeti najmanj štiri do pet oblek in isto toliko čevljev.

Sedaj ima eno obleko in en par čevljev in kadar te raztrga, si z veliko muko kupi druge. Zato je popolnoma jasno, da je uradnikova beda tudi obrtnikova in trgovčeva kriza. Treba bi torej bilo, da bi se na vseh obrtniških in trgovskih zborovanjih vedno in vedno povdarjalo, da je treba najprej zvišati prejemke državnim uradnikom in s tem bi bilo konec uradniške, obrtniške in trgovske krize. Državni uradnik ne daje denarja v nogavice, ampak hoče biti stanu primerno oblečen, hoče svoje otroke izšturirati in hoče nazadnje tudi svojemu želodcu dati tribut, ki mu po božji in človeški postavi gre. Verjemite, vi cenjeni obrtniki, če bo državni uradnik primerno plačan, mu še v glavo ne bo padlo, da bo šel v kaznilnico, temveč bo svoje potreščine kril pri prvovrstnem obrtniku. In ali ima obrtnik kaj od tega, če državni uradnik pri njem kaj naroči, pa ne more plačati ter ga je potem treba leto dni čakati ali nazadnje še iskati pri sodnji kritja? Delo v kaznilnicah se bo samo od sebe nehalo, kakor hitro bo državni uradnik primerno plačan in mu ne bo treba iskati poceni obrtnikov.

Obrtniki popolnoma upoštevamo tako naziranje, vendar žal od nas ni odvisno bodoče izboljšanje, če se za naše predloge ne bodo zanimali oni, ki živijo od dajatev obrtnika-davkoplačevalca.

Da bi se ta problem mogel jasneje razčistiti, prosimo vse naše čitatelje, da nam poročajo v kratkih odstavkih o svojih predlogih, kako mislijo, da bi se moglo zatreti šušmarstvo v Jugoslaviji. Dopise bomo objavljali po vrstnem redu, kakor bodo dospeli uredništvu.

O razvoju frizerske stroke v Jugoslaviji

Z ozirom na svetovni frizerski kongres, ki bo od 1. do 9. oktobra t. l. v Kölnu ob Renu, prihaja zopet v ospredje vprašanje sedanje frizerske mode. Največji svetovni strokovnjaki se trudijo, da prikažejo nove lepote linij, nove zamisli frizur ali pa da spojijo staro z novim ter posrečene kombinacije prikrojijo starim lepotam dostojne in se danjim razmeram primerne frizure. Taki kongresi so kakor vzmet za vse naše strokovnjake, kajti tu tekmujejo med seboj s svojimi plemenitimi zamisli in svojimi izdelki, obenem pa ustvarjajo s posrečenimi izdelki svojih spretnih rok novo modo, ki daje celi stroki novega poleta in zaslužka. Po večini držav se frizerski mojstri pripravljajo na ta način za bodoči poklic, s plemenito tekmo v lastnih strokovnih organizacijah, kjer se smotreno med seboj usposabljujejo ter zasledujejo najnovejše dogodke svoje stroke.

Tako smo tudi frizerji kraljevine Jugoslavije organizirani med seboj v damsko frizerskih klubih, kateri so med seboj zopet povezani v Zvezi damsko-frizerskih klubov s sedežem v Beogradu. Naloga teh klubov je gojiti napredek damsko frizerske stroke med svojimi člani, kakor tudi zainteresirati občinstvo zlasti damski svet za tekočo modo, naše strokovne novosti, lepoto novih linij frizur itd. To se doseže s prirejanjem oglednih propagandnih friziranja, kjer frizerji med seboj tekmujejo, občinstvu se pa pokaže, kaj je novega in lepega v naši stroki. Vsako leto pa priredi skupna zveza damsko-frizerskih klubov svoj kongres s tekmovalnim članom za naslov državnega prvaka. Da tako organizirano delo popolnoma ustreza svojemu namenu, nam najbolj dokazuje uspeh naših članov na lanskem frizerskem kongresu v Parizu, kjer so dosegli odlične rezultate in je dobila kolegica ga. Branka Kuncelj iz Zagreba pokal francoskega prosvetnega ministra kot favoritka med tremi najboljšimi svetovnimi strokovnjaki. Upamo, da se bomo v bližnji bodočnosti večkrat srečali na velikih evropskih frizerskih tekmovanjih,

na katerih bodo člani naših damsko-frizerskih klubov dosegli odlične rezultate ter s tem manifestirali strokovno delo naših damsko-frizerskih salonov.

Kar se tiče frizerske mode v Jugoslaviji ni enotna. Dočim sledi južni del države z Beogradom po večini francoski modi, se severni del z Ljubljano usmerja bolj po dunajski modi.

Zelo razširjene so »angelske« in »pagen« frizure, vendar pa že močno prehajajo v modo linije prostega vratu. Te frizure sicer niso najnovejše ker izhaja njih osnova iz l. 1900, so pa lepo prikrojene in v skladu z modnimi zahtevami današnjih dam.

Specijaliteta sedanje mode je frizura venca z lokni. Osnova te frizure je še prastara in močno spominja na stare rimske frizure. Glavni okras glave so danes nežni lokni, trajno preparirani, ki izpolnjujejo ono mesto, katero so zavzemale pri naših materah naravne kite.

Veliko ljubiteljic najdemo še za takozvano »Rollenfrisur«. Te frizure so spremenjene v toliko, a so role veliko rahlejšje in da se zaključujejo na temenu z lokni. Često dobijo ti lokni izraz diadema, kar lepo izpolnjuje celotno frizuro.

Lasje na zatilku so lepo ondulirani ter so s tem velike gladke partije prešle iz mode. V ostalem je pa težko reči katera frizura je danes moderna, ker vsaka dama zahteva svoj način friziranja, kakor ji pač pristojna licu, zato so pa še vedno v rabi različni lokni, role in zavojčki. Frizura je stvar okusa in ta si išče vedno kaj novega, vedno kaj lepšega in tako se ustvarja moda, ki išče vedno novih smernic, često pa poseže po starih lepotah, jih času primerno prikroji in zopet imamo novo modo, nove lepe frizure. To se ponavlja že stoletja, stoletja že ustvarjajo frizerji nove umetnine na nežnih damskih glavica in upamo, da bomo tudi na letošnjem svetovnem kongresu videli veliko lepih frizur, ki nam bodo služile v vzpodbudo našemu nadaljnjemu ustvarjanju.

Feri Podržaj.

Strokovna Združenja so za to, da vodijo evidenco o pravičnosti obrtnega poslovanja v smislu obrtnega zakona, zbornice naj njihove pritožbe upoštevajo!

Ker prihajajo še iz drugih krajev slične pritožbe združenj, bi bilo dobro, da se te zadeve pojasnijo!

Obrtništvo ima svoje stanovske organizacije, da se s skupnim in enotnim nastopom brani zunanjih sovražnikov, in se zaščitijo interesi vsakega posameznega člana. Tako dolgo dokler se štiti izjemne interese enega stanu v korist drugega, da se ne bi škodilo splošnosti, je vsak spregled in izjemen vzrok upravičen. Ne kaže pa delati izjeme v korist posameznika na škodo skupnih interesov. Ne samo iz interesnih vidikov, nego tudi v moralnem oziru — posebno v današnjih dneh ko je obrt izgubila že vsako pošteno veljavo — je tako postopanje vsega obžalovanja vredno.

Slučajno smo zvedeli za vsebino protestne vloge Združenja pooblaščenih graditeljev v Ljubljani, naslovljeno na tukajšnjo zbornico, čigar vsebino navajamo v glavnih obrisih v vednost našim čitateljem:

Nekemu tesarskemu mojstru v Ljubljani je izdalo Mestno poglavarstvo v Ljubljani pooblastilo, da sme izvrševati obrt graditelja visokih zgradb s sedežem v Ljubljani.

Združenje je k prošnji dotičnega mojstra za izdajanje potrdila v smislu § 95:5 zakona o obrtih predlagalo zbornici, da prosilcu naprošenega potrdila ne izda in je odločno ugovarjalo proti izdajanju tega potrdila, ker prosilec ni imel pogojev za pripustitev k izpitu za graditelja.

Kljub vsestransko zakonito utemeljenim in navedenim razlogom združenja za zavrnitev prošnje, odnosno za odklonitev zaprošenega potrdila, je izdala zbornica tesarskemu mojstru potrdilo v smislu § 95:5 obrtnega zakona. Mestno poglavarstvo v Ljubljani je pa izdalo prosilcu na podlagi tega potrdila obrtno pooblastilo za izvrševanje graditeljske obrti. Združenje

se proti izdajanju tega pooblastila ni moglo pritožiti na pristojno višje upravno oblastvo, ker ima to pravico v smislu § 98:3 obrtnega zakona edino pristojna zbornica.

Proti izdajanju potrdila v smislu § 95:5 obrtnega zakona je uprava združenja odločno protestirala in ugotovila, da so pripombe odnosno predlogi, ki jih oddaja združenje zbornici v topoglednih prošnjah popolnoma odveč, če se p. n. zbornica nanje ne ozira in ne upošteva. Pojasnilo zbornice o izdajanju tega potrdila, pa uprava združenja ne more vzeti na znanje, ker odločba ministrstva, ki jo navaja zbornica na koncu tega pojasnila, ni bila v skladu z zakonitimi predpisi.

Posledica teh »izjemnih določil« § 451:2 zakona o obrtih — ki pa na ozemlju dravske banovine niso niti veljavne — je, da se — kakor smo informirani — pripravljajo še drugi tesarski in zidarski mojstri za graditeljski izpit, ki bodo najbrže tudi teh »izjemnih določil« deležni. —

Potrebno je torej apelirati na zbornico, da takoj intervenira pri Ministrstvu trgovine in industrije, da zidarskim in tesarskim mojstrom ne daje dovoljenja za opravljanje diferenčnega izpita na srednjih tehniških šolah, ali pri banski upravi, odnosno pri ministrstvu v svrhu pripustitve k graditeljskemu izpitu, ker za takšna dovoljenja v dravski banovini ni zakonite podlage.

Javna dela

iz enomilijardnega kredita

Po uradnih podatkih finančnega ministrstva je bilo do konca avgusta izplačano na račun 1 milijardnega kredita za velika javna dela 758.9 milijona din. Za cestna dela je predvidenih od celotnega kredita 578 milijonov din, otvorenih je za 572 milijonov din kreditov, izplačano pa je 460.6 milijona din. Od tega izplačanega zneska odpade 220.6 milijona din na mednarodno cesto Subotica—Niš (172.4 milijona din na del ceste od Beograda preko Novega Sada in Subotice do Horgoša in 48.2 milijona din na del ceste od Avale preko Mladenovca, Kragujevca do Jagodine). Kakor vidimo, odpade samo na to cesto od celotnih izplačil 48%.

Za dela v resoru gradbenega ministrstva je bilo od celotnega kredita 422 milijonov din doslej izplačano 298.3 milijona din.

Sejmi

17. Mokronog, Brežice, Celje in Trbovlje.
 19. Vinica pri Črnomlju, Šmarje pri Jelšah, Št. Janž pri Dravogradu, Zidani most.
 20. Št. Janž na Dol., Kamnik, Stari trg pri Ložu, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Št. Vid pri Grobelnem, Zabukovje nad Sevnico, Dobrovnik, Dol. Lendava.
 21. Ljubljana Ribnica, Tuhinj, Dravograd, Laško, Podčetrtek, Podsreda, Št. Ilj pri Velenju.
 22. Škocjan, Smihel, Slapič, Dobrna, Turnišče, Sv. Helena pri Čakovcu.
 23. Maribor.
 24. Frankolovo, Brežice, Celje, Trbovlje, Sl. Bistrica.
 26. Kostanjevica, Litija, Višnja gora, Studenci pri Knškem, Sv. Jurij pri Celju, Središče.
 27. Črnomelj, Podbukovje, Videm Ormož, Maribor.
 28. Dol. Lendava.
 29. Drenovo, Grosuplje, Lesce, Mengeš, Mirna peč, Nova vas, Rovte, Škofja Loka, Sv. Rok pri Čakovcu, Štrigova, G. Lendava, Turniš.
 30. Vače, Veliki Gaber, Vransko Marenberg, Pilštajn Soštanj, Štrigova, Kotoriba, Maribor.
1. oktobra: Križevci.
 3. Kostanjevica, Litija, Kranj, Novo mesto, G. Logatec, Dol pri Hrastniku, Sl. Konjice, Ormož, Slov. Gradec.

KROJAČI!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Češko-jugoslovenska veletrgovina blaga
ANTON HÜBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica štev. 7

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije

A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6

CENTRALA BEOGRAD

Delniška glavica Din 75,000.000.—

Udeležba države Din 30,000.000.—

GLAVNA PODRUŽNICA ZAGREB

PODRUŽNICA SARAJEVO

PODELJUJE

obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Privilegirane agrarne banke.

SPREJEMA

od vsakogar vloge na hranilne knjižice in tekoče račune, ki so vsak čas izplačljive.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Brzojavni naslov: »ZANATSKA«

Ljubljana — Telefon št. 20-30 —

Račun Poštne hranilnice št. 14.003.

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Lastna denarna sredstva so znašala 31. decembra 1936 din 2,909.574.60, varnostni zaklad din 1,297.691.60, rezervni zaklad din 1,138.756.81.